

40 ԳԻՅ.

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

40 ԳԻՅ.

Ազգային, Գաղափական, Բանասիրական եւ Երգիծարանական

ՏՆՕՐԷՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՏԵՕՔՄԵՃԵԱՆ

Հասցէ, Ղալաթիա Նորատունկեան խան

ԺԲ. Տարի Թիւ 44

ՇԱԲԱԹ

27 Ապրիլ, 1899

ԲՈՎԱՆ ԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Դ. Մ. — Ուսումը՝ կուշտ փորով:
 Ա. Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ. — Ճամբու նստեր.—
 ԴԻՏՈՂ. — Ձատկի առիթով եկեղեցիներուն շուրջը:
 Գ. Տ. ՄԵՍՈՊԵԱՆ. — Իզմիրի նաւը եւ Լանկայի խը-
 յարը:
 ԶԵԼԷՆԹՍ. — Թրիբուն աղային խնդրով:
 ՏԻԽՈՒՆՊԻՆ. — Ձատկի տեսարաններ:
 Վ. Փ. — Ձատկական հովեր:
 ԼՕԽ-ԹԱՆ-ՄԻՆ. — Սրոր:
 ԲԻԿՄԱԼԻՍՆ. — Ձուարձախօս ակնցի մը:
 Մ. ՊԵՋԱԶԵԱՆ. — Տուա՞մ Թէ՛ միջադէպ:
 Վ. Փ. — Զիկ-զակ:
 Նկարներ,
 Ծաղիկի հեռագիրները:
 Ազգային լուրեր:

ՈՒՍՈՒՄԸ՝ ԿՈՒՅՏ ՓՈԲՈՎ

Ինչպէս գիտէք, ի վաղուց անտի, գովելի սո-
 վորութիւն մը դարձած է՝ Ձատկական տօնի առ-
 թիւ՝ Աղղ. վարժարանաց աղքատիկ երկսեռ աշա-
 կերտներու մէկ մէկ ձեռք զգեստ չինել:

Սկզբունքը, ինքնին չա՛տ գնահատելի է և
 մարդասիրական. միայն թէ՛ չըջանակը կարի ան-
 ձուկ է և բուն նպատակին չծառայել:

Ի պրոցական աղքատիկ աշակերտին համար,
 Ձատկի կամ Ծննդեան տօներու առթիւ տրուելիք
 ձեռք մը զգեստէն անհունապէս աւելի կարեւոր
 և անհրաժեշտ է՝ չաբաթը դո՛նէ 2—3 անգամ
 սննդարար կերակուր մը տալ անոնց:

Միջօրէի մը, թաղային վարժարանի մը ճո-

շտրահը մտէք և գիտէ՞ք ի՞նչ տխուր տեսարանի
 ականատես պիտի ըլլաք: Պոլսեցի և գաւառացի
 խեղճուկ տղաքներ՝ որոնք իրենց առաջին իբրեւ
 ճաշ ունին՝ չերա մը չոր հաց, կէս նարինջ կամ
 6—7 ձիթապտուղ, քանի մը ընկոյզ, օձի լեզուի
 հաստութեամբ քանին հելվապի կամ պանիր եւ
 որ ի կարգին՝ Մի՛ մոռնաք որ ասոնցմէ շատերը ա-
 ռւօտուն նախաճաշ ալ չեն ըրած և գիշերը տաք
 կերակուր մը ուտելին ալ միայն Աստուած գիտէ:

Արդ, գուք հիմայ ուսուցիչ եղէք և ձեր գէմը
 ունեցէք վատոյժ անարիւն, վախ և մեռելագէմ
 առ խեղճ էակները: Ի՞նչ խղճով, ի՞նչ տրամաբա-
 նութեամբ պիտի համարձակիք պահանջել՝ որ-
 պէս զի այդ ողորմելի արարածներուն ուղեղը
 գործէ, աւանդեալ դասերը մարսէ և իւրացնէ, ձեր
 հարցումներուն պատասխան տայ, և իբրեւ դըպ-
 րոցական՝ կարենայ հասնիլ իր նպատակին:

Խոստովանեցէք որ, ասի՛ անկարելին պա-
 հանջել է:

Ի՞նչ պէտք է ընել ուրեմն:

Այս դասակարգին պատկանող տառապեալ
 աղքատ աշակերտներ ունեցող վարժարանաց հո-
 դաբարձութիւնք, իրենց թաղին աղքատախնամին
 հետ ձեռք ձեռքի տուած և... 1—2 ուրիւններ
 զեղչելով, թաղեցիներէն ալ՝ այս նպատակաւ շա-
 բաթական և կամ ամսական համեստ գումար մը
 [հացազին անուամբ] նպաստ հաւաքելով, կարելի է
 20 աշակերտի շաբաթը գոնէ երեք անգամ սնն-
 դարար տաք կերակուր մը տալ՝ ամսական առա-
 ռուելն 200—250 դրչի ծախքով մը:

Բայց պիտի առարկուի թէ՛ այս առաջարկա-

բաւական ծանր բեռ մըն է. կ'ընդունիմքայց միևնոյն ժամանակ դուք ալ խոստովանեցէք որ, այդ կարգի աշակերտաց՝ ուսում անունով ձեր աւանդածն ալ՝ պարզապէս աւելորդ զանմէք մըն է և այդ նպատակաւ ձեր ըրած ծախսն ալ զլիսովին աննպատակ և ջուրը նետուած ստակ մըն է:

Դարձեալ, խոստովանեցէք որ դուք այդ պայմաններու մէջ, աւելի ապուշանոցներ կը պահէք քան թէ առողջ միտք և առողջ մարմին ունեցող յուսալից սերունդի մը դաստիարակութեան պաշտօնն ստանձնած էք:

Գ. Մ.

ՃԱՄԲՈՐ ՆՕՐԵՐ

ՍՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ, 11 Ապրիլ 1899

Այսօր տօն է Բաղնայ, ըստ Յակոբ Գուրգէն է-Ֆէնտիի գաւառական եւ սրախօսական ծանօթ բացատրութեան: Ծաղկազարդի օրուան գրքերը եւ Աւետարանները այդ համեստ կենդանիին բառերովը խճողուած են այսօր. Երուսաղէմացիք Խառն-պիտոյ կ'ըսեն, եթէ Կարնոյ գիւղերուն մէջ՝ Բաղնայ յորջորջուած է այն:

Կը պատմուի թէ՛ ոչ-հայախօս Հայ մը Ծաղկազարդի մը առաւօտ կանուխ եկեղեցի կ'երթայ, եւ երբ Աւետարանին մէջ էշ եւ աւանակ բառերը կը լսէ, միտքը կը պահէ, եւ յետ ժամերգութեան՝ իր մէկ բարեկամին հետ առաջնորդարան ելնելով, բացատրութիւն կը խնդրէ տեղւոյն վարդապետէն: Խորամանկ կղերը՝ կռահելով հարցասէրին միամտութիւնը, եւ նկատելով որ հետաքրքրուողը՝ իշխանազայ մէ, անտարբերութեամբ կը պատասխանէ թէ այդ վերոյիշեալ կրկին բառերը ճիշտ համանշանակն է ջնջ կամ էշ Խառն բառին: Հետեւաբար՝ հարցասէրին ընկերն ալ կը դառնայ կ'ըսէ իր ընկերոջը թէ՛ «ուրեմն, վարդապետին տուած», կամ յայտնած բացատրութեամբը՝ դո՛ւք, աւանակ օղլու-աւանակ պիտի կոչուիք, քանի որ ջոջի զաւակ էք դո՛ւք . . .

Այս տեսակ զուարճալի մանրամասներ թէքիտաղցի Լուսահոգի Թադէոս եպիսկոպոսը շատ կը խառնէր իր քարոզին մէջ, Ծաղկազարդի տօնի առաւօտները, երբ պատրիարքական Փոխանորդ էր, եւ մայր եկեղեցւոյ Ս. Խաչի տաճարին մէջ զուարճախօսութեամբը ամէնուն միտքը եւ սիրտը կը լարէր, եւ գունդագունդ ժողովուրդ համախմբել կուտար հեռաւոր եւ մերձաւոր թաղերէն:

*

Այս պահուս Աղեքսանդրիոյ Առաջնորդարանը կը գտնուիմ, ուր թաղականի ընտրութեան պայքարը նոր վերջացած էր, եւ ամէն ոք՝ մեծ շունչ մը կ'առնէր օրուան կուտակցութեանց տարած յաղթութենէն կամ պարտութենէն:

Անցեալ տարի, ճիշտ այս օրերը՝ ուրիշ տեսարաններ կային հոս: Պոլսեցի մանկամարդ գեղանի կին մը՝ իր եր-

կու անշափահաս զաւակներովը, ամուսնալուծութիւն կը պահանջէր Գեր. Տ. Վահրամ Աղարեան վարդապետէն, էրկանը նկատմամբ դժգոհութիւն յայտնելով, եւ Բէ-ղաշէնի լայնածաւալ թերթերը ի ձեռքն ունենալով: Աղեքսանդրիա ալ վարակուած էր այդ հիւանդութենէն՝ բայց փա՛ռք Աստուծոյ, այս տարի հրապարակին վրայ չի ծեծուիր այդ խնդիրը, զի «առնողն՝ առաւ, եւ գործը պրծաւ»:

*

Վսեմ. Պօղոս փաշա մէկ ամիսէն հաղիւ կը մեկնի. յԵւրոպա Նորին Վսեմութիւնը իր հօրը դամբարանը պիտի շինել տայ, ուստի չափերը այժմէն առնել տուած է. եւ Առաքել փաշայի հոյակապ տապանաքարին լուսաշեղարք քաշել հրամայեց, որպէս զի ճիշտ անոր համապատասխան մի գեղակերտ եւ հոյակապ գերեզմանաքար պատրաստել տայ:

Նուպար փաշայի մեռելախաւն կառքը որ Եւրոպա շինուած էր 380 լիրայի, Աղեքսանդրիոյ եկեղեցւոյն նը-ուիրուած էր, ծախսուելու համար ի հաշիւ աղքատաց, եւնէ: Կ'ըսուի թէ գործին մէջը գտնուողներէն մէկը 400 լիրայի գեղծում մը գործած ըլլալուն Պօղոս փաշա կարի վըշտացած է գեղծողին դէմ, եւ ընտրելեաց ու ընտրողաց ցանկէն դուրս ձգել հրամայած է, առ որ անի է, յօրինակ ուրիշ գեղծողաց:

Բարձր. Նուպար փաշայի յուզարկաւորութեան հանդէսին նախագահելուն առթիւ 30 լիրա տրուած է Գեր. Տ. Յակոբ Աշոտ եպիսկոպոսին, իսկ մատուցած յատուկ պատարագին համար՝ 20 լիրա ժամուց նուիրած է Վսեմ. Պօղոս փաշա:

Իսկ այս անգամ, Աղեքսանդրիոյ Առաջնորդարանին մէջ որոշուեցաւ՝ Առաջնորդական Տեղապահին 10 լիրա ամսական յատկացնել, որուն կէսը պիտի վճարէ Գահիրէի ազգային միտուկը:

Այս կերպով, Եգիպտոսի Առաջնորդական ընտրութիւնը Նորէն ջուրը կ'իյնայ, եւ էսկէ համաձայն Բա՛ն կը դառնայ:

Աղեքսանդրիոյ մէջ հանրագրութիւն մը տեսայ, որ չըջարեութեան հանուած էր, եւ ի նպաստ Տ. Յակոբ Աշոտ եպիսկոպոսի ստորագրութիւն կը հաւաքուէր:

Կարծեմ աւելորդ էր այս յոգնութիւնը, քանի որ դժգոհ մաս մը չկար Բարձր. Նուպար փաշայի հանդիսաւոր թաղումէն ի վեր . . .

Տ. Յակոբ Աշոտ եպիսկոպոս՝ երեքշաբթի օրը պիտի վերադառնայ ի Գահիրէ, զատկական տօնի առթիւ՝ հոն գտնուելու համար. Վսեմ. Պօղոս փաշա եւս, այս երեկոյ արդէն հանդերձեայ է շոգեպինդ մեկնիլ անդ:

Նորահաս Հայ նկարիչ մը հանդ. Նուպար փաշայի մեծաղբի պատկերը շինելով Առաջնորդարան բերած եւ ընդունելութեան սրահը կախել տուած էր:

Արդէն սոյն արուեստագէտը ուրիշ առթիւ Յակոբեան Թագաւոր փաշային իւզաների փոքրաղբի պատկերը պատրաստելով Լեւոն պէյ Թ. Յակոբեանէն 15 լիրա նուէր կամ վարձք ընդունած էր, բայց չենք գիտեր թէ Նուպար փաշայի պատկերին համար ինչ կ'ըրիկ գումար:

մը պիտի վճարուի ի գնահատութիւն, յիշեալ նկարչին, որ մեծ երազներ կը տածէ:

* * *

Դեռ շատ գրելիքներ ունիմ, բայց կարող չեմ, վասն զի Աղեքսանդրիոյ մոծակները խերս կ'անիծեն, չեն թողուր որ հանդարտ գիրս տողեմ: Այդ մոծակները ո'չ էջմիածնայ մեղեքները կը նմանին, եւ ո'չ Սոյո մըծ-դուկները: Ասոնց արարական լեզուով, Նահապետ կ'ըսեն, ուրկէ բաղադրուած կամ շինուած է Նահապետի բառը՝ որ մեր Պոլսեցւոց հասկցած բարբառովը ճիշդն է՝ կ'ըսուի:

Ա. Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

ՁԱՏԿԻ ԱՌԻԹՈՎ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐՈՒՆ ՇՈՒՐՋԸ

—

Շարժութիւն որ սահեցաւ, իր հետ տարաւ Չատկա-կան ասոները: Չատկի առիթով գովեստներու եւ դիտո-ղութիւններու տրձակ մը առած կը նետեմ Ծառիկի մէջ:

Բերայ է եկեղեցի ունի. Ֆէրի-Քէյի եւ գերեզմա-նատան եկեղեցիները, ինչպէս նաեւ Ս. Յարութիւն եւ Ս. Երորդութիւն, առաջին երկուքը իրենց գեղջկական երեւոյթը ունին, իսկ երրորդը կատարեալ ազնուապե-տականութեան եկեղեցին դարձած էր. Բերայի Հայ-Հայֆը հոն էր, որոնք կարծես հոն խօսք մէկ ըրած էին, դուրսէն մարդ չընդունելու եւ իրենք մէն միայնակ սօ-նելու Ս. Չատկի, թէեւ իր աւագերէցը՝ համակրելին Տ. Յովնանէս աւագ քահանայ Մկրեան ազնուապետա-կան չէ, այլ ազնիւ է, բառին բովանդակ առումովը, Մկրեան Հայրը Ս. Յարութիւնէն չբաժնուեցաւ մինչեւ վերջը եւ անոր ալ հրաժարականի խնդիրը կը մնայ տա-կաւին այնպէս իսկ գալով արարողութեանց ներդաշնա-կութեան, ասանկ բան մի՞ վնասուեր, ոչ դպիր՝ կայ եւ ոչ ալ դպրապետ, փոյթ չէ թէ վերջինը ըլլայ՝ սակայն ոչինչ գիտնայ:

* * *

Ս. Երորդութեան ներս կը մտնենք, հոն ուր ան-հաւատալի ճոխ սինակներ կը պարունակէ, երբ ներս կը մտնես, ահագին վերնատունը աչքիդ կ'երեւայ բոլորու-վին դատարկ եւ կը տեսնես որ տաճարին մէջ տեղ չի կայ կենալու, պզտի խորհուրդ մը ազնուաշուք թաղ. Խորհրդ-դին՝ էրեկմարդիկ վերնատունը կենալու են, իսկ կիները վարը:

Արարողութիւնները շատ ներդաշնակ էին, Պ. Ռու-բէն ձիվանեան՝ երաժշտապետը ամէն կարգի շնորհաւո-րութեանց արժանի է, եւ արդէն Բերային ալ կը սիրէ զինքը, արդարեւ արարողութիւնները այնքան կտոնոնա-ւոր եղան, որքան չեղան Մայր եկեղեցիին մէջ:

Պատարագին է Հմայեակ Սրբազան, իր քարոզը Յարութեան վրայ է, քիչ մըն ալ Ֆէֆէֆէ քարոզ մը, իր պերճախօս քարոզին մէջ 72 հատ ա'խ կար 94 Մագթա-

դենացի եւ էն վերջի պարբերութիւնը կ'օրինակեմ հոս՝ «Ես ալ կամայեցաւ եմ, քանի՞ տարիս մնաց, ես ալ պիտի մեռնիմ, դո՛ւք, սիրելի ժողովուրդ, դո՛ւք պիտի տանիք զիս, ա'խ 30 տարի է այս սեղանին կը ծառայեմ:

Ու քարոզին վերջին պարբերութիւնը Բերայինե-րուն կ'ուզէ եւ մասնաւորաբար մագթաղենացիներու ուղղելով իր խօսքը, շա'տ ու շա'տ բարեպաշտ կը գտնէ զանոնք, ա'խ կ'ըսէ յարգելի Սրբազան «տեսայ որ որքան բարեպաշտ է Բերայի ժողովուրդը, որքան ջերմեանդ, ա'խ մեծ պահքին առջի օրէն ժամ եկաւ եւ տեսայ որ ա-մէն օր կուլար, կ'արտասուէր» ա'խ Բայց ե'ս, ամօթ չէ ես, սկեսպտիկ եմ, աչքս չորս կողմը դարձուցի, լացող չը տեսայ, եւ սակայն շատ մը փնտռուածքէ վերջը տեսայ աղջիկ մը, կապոյտ չըջագետտով պարզ հագուած գոր-ծաւորուհի մը որ կուլար, լա'ց աղւոր աղջիկ, լա'ց քանի որ կը յուզեն քեզի եկեղեցական արարողութիւնները, ու-րոնք այնքան վսեմ ու բարձր են եւ որ սակայն դըժ-բաղդաբար շատ մը եկեղեցիներու մէջ ճանկալի կ'եր-գուին»:

Մէկ արդարեւ մարդկային ցեղը փրկեց, մէկ լացողն ալ թերեւս փրկէ Բերայի ժողովուրդեան ծովածաւալ մեղ-քերը: Եկեղեցի եկած են եւ սիրաբանութիւնները ան-վերջանալի են, կը խօսին կը խնդան եւ փռանաբէն սովորելու համար էֆէ բայը կը խոնարհեն, ամօթ է, ա-մըջեք, ե'րբ պիտի սովորիք եկեղեցիին մէջ շնորհքով կենալը չգիտեմ, հասաւ սա ֆէսերը որ չէք հաներ ա-րարողութեանց ատեն. ամէն բանի մէջ Եւրոպացիներու կը հետեւիք, լաւ սուրբն, քանի որ անոնք գլխարկին կը հանեն, այս կէտին մէջ ալ անոնց հետեւեցէք:

Հացագործ աղքատախնամը շատ աղւոր հասոյթ ունեցաւ այս օրերս, արդեօք ասկէ ետքը պիտի բարե-հաճի՞ իր չըջանալը մեծցնել օգնելով Գասըմ-Փաշաի ալ, չենէ տակաւին պիտի յամառի մնալ «Հացագործ աղքատախնամ» բերայի:

* * *

Գասըմ-Փաշայի եկեղեցին ալ իր քիչ բարեպաշտ-ներով արարողութիւնները կատարեց, այս տարի խեղճ Գասըմ-Փաշայիները մեղաւոր մնացին. երբ ամէն կողմ խոստովանեցան եւ երբ ամէն տեղ քահանայներու ջո-կատներ կան, Գասըմ-Փաշային զլացուեցաւ քահանայ մը անգամ, այս թաղը քահանայի կողմէն անբաղդ է, խեղճ վարդապետը մէն մինակուկ կատարեց արարողու-թիւնները, ինքն է քարոզիչը. մագթանքճին, տարկա-ւազը եւ պտտարագիչը:

Գասըմ-Փաշային աղւոր ձայնով դպիրներ ունի, սա-կայն Չատկի օրերուն եկեղեցիին մէջ մի փնտռու, Բե-րայի եւ Ղալաթիոյ եկեղեցիները կ'երթան. եթէ անոնք չըլլան, այդ եկեղեցիները ներդաշնակ չը պիտի ըլլային. այստեղի օգէն է կարծես, չէնէ ջուրէն որ անուշ ձայ-նով տղաքներ կը հասցնէ: Այս թաղին յատկանիւն է ան-տարբերութիւն իրենց եկեղեցիին եւ դպրոցին, բայց այս տարի աղւոր երեւոյթ մը տեղի ունեցաւ, քանի մը աղ-

քատիկ կիներ ու օրիորդներ իրենց ասեղին ծարիկովը չափած դրամէն 40ական բարա ժողովելով, թաղական խորհրդին չը կրցած ըրածը ըրին, պատռտած չապիկները փոխեցին եւ նոր ու սիրուն 28 չապիկ նուիրեցին, «Ֆէ-բէ» իրենց, ուր էր թէ թաղական խորհուրդը հրաժարեր եւ տեղը կիները անցնէին, գոնէ վարժարանը բարեկարգ վիճակ մը կ'ունենար:

Այս թաղին բնակիչներուն 3)4ը կին ու աղջիկ են մէկ մասը տղաք իսկ մնացորդը էրիկ մարդ, ուրեմն կ'արժէ որ մեծամասնութենէն ընտրուի թաղական խորհուրդը:

Անցնինք Գասըմ-Փաշայէն եւ երթանք Ղալաթիա Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին:

Ղալաթիոյ խնամակալութիւնը հոգւով փարած է իր եկեղեցիին ու դպրոցներուն եւ ամէն ջան ի գործ կը դնէ Կեդրոնական վարժարանը իր առջի դիրքին մէջ դընելու, ատոնք ամենը աղէկ. Զատիկի օրերուն բոլոր արարողութիւնները կանոնաւորապէս կատարուեցան, բայց կայ քննադատելու կէտ մը, այն է այս տարուան շինուած հագուստները: Զարաճճի խորամանկութեամբ մը ամէնէն առաջ կօշիկները տուին տղաքներուն, մօտէն քննեցինք ու տեսանք որ շատ աղւոր են կօշիկները, բայց երբ ծրագալոյցին օրը հագուստները տրուեցան, զարմանքով դիտեցինք որ ամէնն ալ բաճկոն չունին, ու մանց բնաւ չը յանձնուեցան, չէր հասեր, իսկ ոմանցն ալ շատ նեղ եւ կարճ բանթոններ, ստուգեցինք որ փոխանակ չուխան—ստորին տեսակէ—յարմարցնելու աղայոց, ուղեր են որ չուխան էքօնօմի ըլլայ եւ որքան որ յանձնած են, այդքանով խաբէ ընել յամենարարած են դերձակին:

—Էֆէնտի, չախտի օգտէ չուխան:

Իսկ խնամակալ էֆէնտին կը պատասխանէ:

— Կարճ շինէ, նեղ շինէ, խաբէ ըրէ, բաճկոն չուղէր հոգ չէ:

Ինչ որ է չնորհակալ ենք այդքանին ալ. Գուժ-Գաբու եւ Մագրիգիւղ բնաւ բան մը չըրին ա':

* *

Մայր եկեղեցին, որ աւագ շաբթուն մէջ իր վրայ բաւական խօսեցնել տուաւ, ծրագալոյցի եւ Զատիկի օրերուն քանի մը նսրութիւններ ունեցաւ որոնք կ'արժէ յիշատակել:

Աւագ շաբթու մէջ արարողութիւնները շատ աններդաշնակ էին, ապր ու կին մէկ եկեղեցւոյ մէջ կեցնելու տնօրինութիւնը, շատերու դժգոհութիւն պատճառեց եւ որ ժամանակին ալ գրուեցաւ Ծաղիկի մէջ:

Գուժ-Գաբուի աղքատախնամը, ծրագալոյցի առտուն բրինձ, հաւկիթ, ոչխար բաժնեց հարիւրաւոր ցաւածներու եւ աղքատներու որոնք երախտագիտութեամբ ստացան. ինչ ըսեմ այս մարդասիրական գործին ապրին շատ ապրին. Տ. Արսէն քահանային եւ տնօրէն խորհուրդին ջանքովն է որ կը յաջողին կանգուն պահել, եւ Գուժ-Գաբուի չորս թաղերուն պահապան հրեշտակի դերը կը կատարեն, ինչ կըր-

նանք ըսել բարի գործի մը, երբ քննադատութիւն չը վերցնեն, ուրիշ տարիներու համեմատելով աղքատախնամը շատ աւելի բարգաւաճ է:

* *

Թաղական խորհուրդը պարտքը վճարելու համար կը վազէ պարտքին ետեւէն, պարտքն ալ գինքը կը հաւածէ, տեսնենք յաղթանակը ո՞վ պիտի տանի, բայց ամէն պարագայի մէջ ներելի չէր որ աղքատիկ տղաքներու հագուստ չինել չի տար, աղքատախնամն ալ եթէ ուզէր կրնար փոքրիկ մանուկները չղրկել Զատիկի ուրախութիւն հագուստէն:

Իսկ Ս. Պատրիարքը Զատիկի օրը, խիստ աղւոր տնօրինութիւն մը ըրաւ, այն է պնակներու շրջաբերութիւնը արգիլեց եւ կամքի դօրաւոր արտայայտութիւնով մը ըսաւ «հաւաւսիկ պնակները կը վերցնեմ, եւ ամէն ստեղծ վերցուի պիտի, բայց կ'ուզեմ որ դուրսը դրուած երեք պնակներուն դրամ ձգեմ. պնակը վերցած ըլլալուն համար, առանց վճարելու չանցնինք եւ խօսքը մասնաւորելով կարօտեալներու պնակին, եթէ ըսաւ այսօր ամէն հայ 40 փարայ ձգէ, այս իրիկուն իսկ կարօտեալներուն համար, 1000 ոսկի պիտի ունենամ. Ս. Պատրիարքը տակէ աւելի պերճախօս կերպով չէր կրնար բացատրել ժողովրդին 10ը փարային կարեւորութիւնը. պէտք չունինք հարուստներուն ոսկիին մեզի, կը բաւէ աղքատին տասնոցը:

Զատիկի առտուն արարողութիւնները ներդաշնակ էին թէեւ քիչ մը չափազանց շաբէ պէս, լաւ կ'ընէ Մէհտերեան էֆէնտի եթէ իր պարզութեան մէջ ձգէ եւ հետեւի Բերայի երաժշտապետին, ուրտեղ կ'իմանաս չարականները այնպէս, որպէս պիտի լսէիր 12րդ դարուն մէջ:

Դ.ՏՈՂ

ԻԶՄԻՐԻ ՆԱԹԸ ԵՒ ԼԱՆԿԱՅԻ ԻՐԵՆԱՐԸ

Կ Ե Ա Ն Ք Ե Ս Է Զ Մ Ը

Ժամանակաւ Եւֆրայի մէջ փոքր-փոքր մը կար, որ երկար ժամանակ յարմար ամուսին մը գտնելու յուսով ապրած եւ դէմքը վաճառածուկի (գալգան պալըղը) կըրնակ դարձած էր: Խեղճը վերջապէս յուսահատած՝ վերջին վայրկեանին կ'սպասէր, երբ հարուստ ուխտաւոր մը գինքն առաւ եւ հետը իզմիր տարաւ: Հոն ի՞նչպէս եղաւ, բախտը բացուեցաւ — պէքէքէ — հարուստին տուած կարմրուկներուն — այրիացած դղումի մը հետ ամուսնացաւ: Այս դղումը իր առջի կնիկէն մնացած անխառն աղջիկ զաւակ մ'ունէր, այսինքն Վալիրի նուա մը:

Տիկին Դղումը հետզհետէ կ'աղւորիկնար, եւ կամաց կամաց իր առջի ունեցած գեղեցկութիւնը կը գըտնէր. պատիւը կը բարձրանար, վերջապէս աղջիկ զաւակ մըն ալ ունեցաւ, որ պարզապէս Լանկայի իւրեք մընէր: Երկար ժամանակ ապրեցան, աղջիկները մեծցան: Լանկայի իւրեքը սկսաւ իր մօրը աղջիկներէն ունեցած Գեղարմը Գեղարմը Վերջապէս ասոնք որոշեցին ընտան-

հօք աւելի անորոշ քաղաք մը երթալ, ուր առանց դրամօթիտի աղջիկին կարենան ծախել: Որոշումն կը կատարեն:

* * *

1844 թուականներուն էր, եթէ լաւ կը յիշեմ, շատ փայլուն վիճակ մ'ունէի: Մօտիկ 2—3000 ռուբլի ոսկի ձեռք կը դարնէի: Իզմիտի մէջ ունէի շատ խանութներ, տոններ, հաշակներ, փուռեր, գործարաններ, հաշակներ, դեղարաններ, սրճարաններ, նաւեր, շոգենաւեր, ո՞ր մէկն ըսեմ: Շուկայէն անցած ժամանակս բոլոր իզմիտցիներէն կը կայնէր: Գործ չունէի, միայն եկամուտներս հաւաքող Ռահմէտը մը ունէի, որուն հաշիւները ամիսն անգամ մը աչքէ կ'անցնէի: Թէեւ այնչափ ծեր չէի, զի հազիւ 35 տարեկան կայի եւ Երուսաղէմ գացած չէի, բայց զիս ամէն ոք, որոնքին պզտիկէն բռնէ՝ մինչեւ Կոնստանդնուպոլիս ինկող ծերը հօգի ալ կը ճանչնար: Ինքզինքս գովել չըլլայ, քովս ո՞վ որ գար ու փոխ կամ տոկոսով ստակ ուզէր, դաւան քովի արծաթ-գէլուս պահէի: Կը ցուցնէի Մանասեղ աղքատներուն՝ որոնք տանս պատուհանին առջեւ նստած, մինչեւ իրիկուն փոխ ըսող տղաքներու պէս խորհրատար կը կարգային, ամէնուն ալ բոսոր կապած հացի կտորներ կը բաժնէի:

Սա ալ ըսեմ որ, ան ատենուան Կ. Պոլսոյ Պատրիարք Սրբազանը, որ բարի մարդ եւ բարի քրիստոնէայի հեղինակ՝ Մատթէոս արքեպիսկոպոսն էր կարծեմ, ինձ նամակ մը գրելով՝ կը խնդրէր որ Վերթանէս անուն քահանան, որ բողոքականութեան դարձած էր եւ աստ անդ ժողովուրդը կը գայթակղեցնէր՝ հեռացնելու համար միջոցներ գործադրեմ: Նաեւ ուրիշ նամակով մը կը խնդրէր որ քանի մը հարիւր ոսկի նուիրեմ Եփեսոսի Գուլէի Ազգ. Հիւանդանոցին: Ուստի խօսքը գետինը չձգելու համար Կ. Պոլիս զրկեցի քանի մը հարիւր դրշ. որուն փոխարէն յուսացի որ շնորհակալութեան կոնդակ մը կը զրկէր: Բայց կ'երեւի թէ բողոքականներու խնդիրով շատ զբաղած ըլլալուն չի զրկեց:

Օր չէր անցներ որ բարիք չընէի: Ուրիշին գէշ ընեցին ինչ է, բնաւ չէի գիտեր: Եթէ ո եւ է հանգանակութիւն մ'ընէին, ամէնէն զլուսը եւ գրուած կ'ըլլայի: Պատիւս այնչափ շատ էր որ, եթէ տաղաւարներու իւզագին եւ այլն ժողովէին՝ Առաջնորդ Սրբազանը իրիկունը ժամկոչին հետ տունս կուգար, եւ ես ալ մէ՛նիտ մը կուտայի, պայմանաւ որ իբր 1000 դրուշ ժողովուրդին առջեւ ամէնէն առաջ կարդացուէր: Տնտեսագիտութիւնը առօրեայ զբաղումս էր: Երբեմն ձմեռ ժամանակ վարժարան այցելելով, կը տեսնէի որ կրակարանին մէջ գէղերով կրակ կը վառէր, ուստի ասիկայ ընող տնտեսը կը փնտէի: Որով վարժարանը թէ տնտեսին ամսականէն կ'ազատէր եւ թէ ուրիշներուն լաւատ կ'ըլլար աւելի քիչ վառելու: Շատ երկար տարիներ եկեղեցականութիւն ըրի, բանկալին հաշիւը ամէն տարի եթէ պակսէր տեղը կը լեցնէի, պայմանաւ որ աւելցածն ալ ինձ ըլլար:

Իրաւ որ ասոնք ըսելը պարզապէս ինքնագովու-

թիւն է. բայց ըրածներուս նայելով՝ շատ քիչ: Անգամ մը թող ուրիշն ընէր իմ ըրած բարիքներս, տես ինչե՞ր չափով ընէր: Արդէն այս ըսածներուս ճշմարտութեանը բոլոր նիկոմիդիացիներ կը վկայէ: Իզմիտի մեծէն մինչեւ պզտիկը ջանք մ'ունէր ձեռքէն եկածին չափ ինձ պատու մ'ընելու համար: Եթէ տեղ մը երթայի, նոյն իսկ է՛ն բարձրատիճան կրօնաւորն անգամ ակնածանօք ոտքի կ'ելլէր: Եկեղեցւոյն մէջ, դասը ինձ համար փառաւոր զատ աթոռ մը ունէի: Փողոցէն անցած ժամանակս տունը մնացած աղջիկ ունեցող մայրերը, հագարումէկ ներքողներ կը կարգային վրաս, եւ եկեղեցւոյ աւագ խորանին առջեւ մոմեր կը վառէին, մատաղներ կը խոստոնային, որպէս զի իրենց աղջկան հետ կարգուէի:

Դեռ ամուսնացած չէի:

* * *

Հիմա հապա՛ . . . վա՛խ, վա՛խ, վա՛խ, թուքս բերանս է չորցեր: Անխտար հարստութենէն ելիւ տէ, աս աննշան գեղին մէջ, «Ինչե՞նչ եղիր: Էփէն պոլսը Կոնստանդնուպոլիս ինձ, ճշմարիտ է այս, բոլոր ըրած բարիքներուս դէ՞մ է այս խեղճութիւնս: Չէ՛, չէ՛, էփէն պոլսը Կոնստանդնուպոլիս է այս աշխարհը: Ա՛խ ի՞նչ ըսեմ ան Կոնստանդնուպոլիս, Եփէն ելլանէին, հէյ վա՛խ, զիս կեռաւ . . . Սոլա լիմնի, Կոնստանդնուպոլիս: Ո՞ւր մը նացին ան օրերը, ո՛հ, աւա՛ղ, բաբէ՛, վա՛չ ատո՛ս, եւ դո՛ւկ, մե՛ղք, վա՛խ, ալ միջարկութիւն կա՞յ դրէք ձեր կողմէն: Երբ կը խորհիմ առջի ժամանակներուս ու այժմու վիճակիս վրայ, չեմ կարող ինքզինքս բռնել, կը փղծկիմ: Բայց ինչ որ է, չարժեք սրտիս ցաւերովը զբաղեցնել: Ծաղիկ սիրելի ընթերցողները (էյվալա՛ գուլ խընուդ որ մտիկ կ'ընէք ինձ պէս սիրտը երած մարդու մը շահաւորանութիւնները, վարձքերնիդ Աստուծոյ առնէք:)

* * *

Խօսքերնիս մինչեւ ո՞ւր տարինք Աստուած . . . ինչ որ է նստած տանս գիմացի կողմը 3 յարկով, 6—7 սենեակով ռուբլի տուն մը կար, որուն մե՛ծ դին մը, 40—50 դրշ. տալով ուղեցի գնել: Բայց տէրը չէր ուղեր տալ, այլ վարձակալ կը դնէր: Մայիսի գեղածիծաղ օր մը (բանաստեղծութիւն չհասկնաք), յիշեալ տունը մեծ ոգևորութեան մէջ էր: Տանտէրը տունը վարձու տըռած էր՝ դուրսեցի ընտանիքի մը: Այս ընտանիքը կը բաղկանար 5 անդամներէ, այսինքն Տիկին Մարեէնէ, ամուսինը Տէմիր գլուխ Բէնտի, երկու զաւակներ՝ օրիորդ ձերմակ եւ օրիորդ սեւ, եւ իրենց սպասաւորը Մինաս: Ասոնք իզմիտ եկած վարկեհին իսկ լսելով Էփէն հաշիւ ըլլալ, քանի մը օր ետքը փութացած էին յայտնելու մօրս թէ, ինչո՞ւ դարձիմ նստիքի չեմք երթար: Ուստի երեկոյ մը հակառակ ունեցած վէս զգացումներուս, պարզապէս սովորութեան մը համակերպելու համար, մօրս հետ բարով նստիքի գացի անոնց:

Պարտիզակ

Շարունակելի
Գ. Տ. ՄԵՍՐՈՊԵԱՆ

փիճդ խնչեր է ըրեր,—սպռաց Նունեա հանրմ զայրա-
գին երբ կօշիկները պահելու համար խոհանոցին դուռ-
նէն ներս կը մտնէր,—քա՛ վա՛յ մեղքիս, աս ի՞նչ ծու-
ներ էր կրօնս եկաւ, էս իրիկուան Մարտիկ աղային ի՞նչ
ճուղապ պիտի տամ, ետմուրթալար ներսէ ըսէ նէ . . .

—Քա իմ հաւկիթներս ալ կոտրեր են, կոտրտին տէ
կոռ պէ կոռ ըլլան պիլէքիմ . . . քա մահ մահտարա-
ժամներու էկայ նէ . . .

—Անկրծակ էօլիմներու կաս պիլէքիմ, հասկցա՞ր,
քա ժամս աղօթքս հարամ էղաւ, փիշման էղայ պտոր-
ճիկ մը դուրս էլլալու, ամա բիւթիւն խապահաթը քու
փիճինդ է, ան կուլիսէ կը հանէ չօճուխս

—Ինչո՞ւ իմ փիճինս կ'ըլլայ կոր, վո՛ւյ . . . կնիկ
տուն ալ, թող զաւկիդ պան չըսուի տէ ինչ կ'ուզէ նէ
ան ըլլայ, իշտէ կէօզ կէօրէ չօճուխս ան կուլիսէ հա-
ներ է նէ . . .

Այս խօսակցութիւնը այնքան երկնցաւ որ քիչ մնաց
ծեծկուռութի պիտի փոխուէր, եթէ տան էրիկ մարդերը
գալով չմիջամտէին եւ խնդիրը չփակուէր։ Երկու բարե-
ժաղիկները այն իրիկուն առանց բան ուտելու պառկե-
ցան, իրենց ստամոքսները անուշներու ահագին մթերքը
մարսելու զբաղած ըլլալով արդէն . . .

Հետեւեալ օրը, Չասկի շնորհաւորութեան եկողնե-
րուն կարաւանը ծայր տուաւ։ Առաջին եկողը, որ երկու
ընտանիքին ալ բարեկամն էր, Խաթաբէրը մըն էր, որ
պատուասիրելու համար մեր երկու տանտիկիները իս-
կոյն վաղեցին անուշներու քաղցին քով, առանց կառ-
կածելու տխուր իրականութենէն։ Գաւաթները ջուրով
լեցուեցան եւ խեղճի մէջ շարուեցան կանոնաւորապէս,
դգալները դրուեցան յատուկ պնակի մը մէջ ու երբ
Նունիս հանրմ կը պատրաստուէր երկու անուշի քա-
թիկները քաղցէն, շանթա՛ր եղածի պէս երբեք ալ չը-
սաւ, քաթիկներու մէջ հացի քանի մը յետամնաց փշրանք-
ներ եւ չաքարի տուփին մէջ փոշի միայն գտնելով . . .

Քա Լուսիս, էյ հիմա կը մարիմ հա՛ . . .

—Վո՛ւյ . . . հիմայ եանկըն վար կը պոռամ հա՛ . . .

—Հիմայ ինքզինքս բէնճիրէն վար կը նետեմ հա՛ . . .

—Հիմայ ինքզինքս հորը ֆըրլաթմիշ կ'ընեմ հա՛ . . .

Քաթիկները սակայն իրենց հեգնող պարապութեամբ
կը մնային իրենց տեղը, առջի իրիկուան Եւֆուրիս քե-
րէճի մեծ արարողութենէն առաջ, իրենց կրած բուռն
յարձակումը պատմելով լուելայն . . .

Տատամսելու ատեն չէր սակայն։ Տան էրիկ մար-
դիկ նորէն միջամտեցին եւ իսկոյն քաթիկ մը անոյշ առնելով
մօտաւոր չաքարավաճառէ մը, օրն իրիկուն ըրին, երկու
տանտիկիները մէկ քանի չաքաթ քէնոտ պահելով իրա-
րու հետ։

ՏԻՒՇԻՒՆՊԻՒ

Մ. Գալէնտէրի հեղինակած «Եւա» Ա. եւ
Հատորներն, «Տարրական
Չեւադիտութիւն»ը «Չափաւոր»ըն, ինչպէս նաեւ Չե-
ւադիտութեան վերաբերող ամէն տեսակ պիտոյքներ կը
ծախսին, թարգմանաւ փողոյ թիւ 49 Հիւսարանը, ուր
մասնաւոր դասախօսութիւն եւս կ'ընէ փափաքողայ։

ՉԱՏԿԱԿԱՆ ՀՈՎԵՐ

Բարի լոյս աղաս, Չասիկն ալ եկաւ
Իսալան մեզի, բիր բարի պերաւ,
Քիւրնիս լեցուն, քեւ պէրէք
Սուրբիկիս էլլաւ, խայրը խրամէք։

Սուրբիկս իճէ աս սարի քամամ
Էոսունը կոխեց ին՝որ չի խնամ,
Պոյ պօսը սիւլիւն, ծովի պէս մազեր,
Ընդակ հեմ ճեճէզ, ո՞ր կէնքը չառնէր

Պաղնիքին մէջը ով ի՞նչ տեսաւ ճէ
Խերը տես ըսաւ, բէլ լօլմա պան է։
Վուրնոսը խալիպ, օսկը մանքսիկ,
Թըպիսը մօրը պէս, քօփիկ ընդնսիկ։

Իճէ կուգայ կոր, սուս Ա.կոր աղա
Տոանը մէջէն կելլայ կիմանայ.
Կիսես ա՛ եսկէն, երես առնէնէ,
Աղջկան համար բէլ աղուր պան չէ։

Քա Սուրբիկ ո՞ւր ես, արքնցար խուրս
Ծառ պափ աղջիկս աղուր քօնքօս
Հարդդ աս Չասիկն քեզի հեթիէ.
Դեղին կոճակը պօթիւն առեր է։

Հայտէ աղջիկս Ս. Չասիկ առնու
Խալվալըքս ըրէ, էլիք հագուելու
Ես, դուն ճէմ հարդդ իրէքնիս մէկէն
Ելլանք ժամ երբանք, քեզ ըրէք ճէմէն։

Քա՛ վո՛ւյ . . . քօնքմէնս վրաս չեմ առեր
Մէջը խուռուեցնք բիւթիւն մանքսումներ.
Քա հիմայ ժամը քապախի համար
Ի՞նչ պիտի ձգեմ. խաչոր, մե՞ղք հագար։

Աղջիկ մի խնսար սա խըռսիս առան
Մեզ տեսնողներն ալ վայերնիս կուսան
Նայէ սա կէնքը աւելը օտն եաղի
Մեզի գէվք ըրեր, քիք քիք կը նայի։

Աստուծոյ սիրուն, քիչ մը տեղ տուէ
Սա չօնուխները առաջ քրեցէք
Մենքերը ներուածք մէկ մէկու վրայ
Վանկ վանկ ճչացող խուսախ պիլէ կայ։

Է՛յ քա խառնախսի չօւմը սահեկիդ
Հիմակ կիւնամ հա՛ մէյմը քերէիդ,
Բրքեր է գայէր չէնեկիդ չիվին
Պօռալ կանչուրոսել լաց ու լալագին

Քեզի պան մըսե՛մ. քալէ՛ քա Սուրբիկ
Պէլա չի բրգած, հայսէ տուն նետուին
Երկու ծունկ աղօթք, խաչ մը չի հանած
Քալէ մենք քառուինք մեղքը չմսած.

Վ. Փ.

Մայրը.—Է՛, է՛, է՛ քնացիր տղաս, որ չուտով մեծ-
նաս:

Տղան.—Ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ:

Մայրը.—Միշտ դաւակս, Նշան դաւակս, ճիւղան դա-
ւակս:

Տղան.—Ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ:

(Հիւր կին մը խուտցի տուտուն):

—Քա, քուրուկ, չօճուխը պաղեր է Խոհան մը հագ-
ցուր:

Մայրը.—Քա՛, աս հավային մարդ կը մտի՞ չես տես-
ներ կռնակի ֆիթան:

(Տղան ազկալը կը շարունակէ):

Ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ:

Մայրը.—Է՛, է՛, է՛ քնացիր տղաս, Լեփալեփ տղաս:

Խոհան.—Խա՛, կլխուն, պարէմ ըլմանի աչ-
քերը լոխմայի:

Մայրը.—Քա՛ ի՞նչու վայ ըլլայ գլխուն, ի՞նչ ունի
դաւակս:

Խոհան.—Քա ամա հիչ չըմանիր, աչքերը
լոխմայի, պունճուխ ըսես նէ, ի՞նչ էնէ, իմ չօճուխս է
լեփալեփը:

Տղան.—Ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ:

Մայրը.—Վայ մեղքիս, քա, ի՞նչ կ'ընեմ նէ չի քնա-
նար կոր:

Խոհան.—Քա, քանի՞ մը բարա դիր թա-
պախին մէջ, չըզը, չըզը ծան հանէ, ծանը կը կտրէ:

Մայրը.—Քա՛ բարան կ'առնէ, թապախը կը կտրէ.
թաղականցու չէ:

Տղան.—Ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ, ը՛բմ:

Մայրը.—Օ՛ք, մեռաքներս կ'ելլայ կոր, գիտեմ ի՞նչ
կ'ուզէ ամմա, աս ամէն ատեն ուրիշ՞ փողվեմ չիլտեմ քիչ

Է՛, է՛, է՛ քնացիր տղաս, վաղը կը ծողվեմ:

Խոհան.—Քա ի՞նչ պիտի փողվես:

Մայրը.—Ձիտես քա կուլխուս էկածը, կ'ուզէ քի
մանչ աղջիկ մէկտեղ նստին, մէկն ալ անոնց վարժապե-
տուքին ընէ, աս ալ նստի, հրաման ընէ վարժապետին,
չուզած չօճուխը պատժել տայ, սիրածին խահվէի չէքէր
տայ, իրար գրկել տայ, խաղալ տայ, չլուած օյններ
հանէ, վրանին նայի, Է՛ք ընէ:

Խոհան.—Քա չըսե՛ս մեծնանէ հոգարար-
ձու պիտի ըլլայ:

Մայրը.—Հա՛ քուրուկ, հա՛, նայէ հոգարարձուի ծանը
առաւ նէ ընտո՞ր սուս եղաւ, ծանը կտրեց:

Խոհան.—Անանկ է նէ, դնա՛ Մախրգեղ
նստէ:
ԼՕԽ-ԹԱՆ-ՄԻՆ

ԶՈՒՍԱՐՃԱԽՕՍ ԱՆՆՅԻ ՄԸ

Անցեալ օր Ակնցիին մէկը Խմբագրապետի մը կը
ներկայանայ:

—Ղազէթաճի էֆէնտըն ըմմանքնի՞դ էք:

—Այո՛, ի՛նչ կայ որ:

—Էֆէնտըմ, տիւնս է քայվեր վէ օճախս է մարեր.
էռջի օր քաղքէն գիր մին ստացանք, միջը կու գրին
ուր՝ մեր պայվական հարսան, կողակիցս էֆէնտըմ, գիւ-
գատէի չէրիֆի տասնըվութին թէրքի տաղտաղայի
տիւնեա է արեր:

—Ի՛նչ է ըրեր ըսիր:

—Թէրքի տաղտաղայի տիւնեա. սանքի ըսել կ'ու-
զիմ ուր՝ մեռեր է:

—Ատանի չըսե՛ս եղբայր, թէրքի տաղտաղայի
տիւնեա ի՛նչու կ'ըսես:

—Էֆէնտըմ աս խուսուսը. ձերիտէի Շարգիէէն
թահսիլ արինք:

—Ինչ որ է, Աստուած ձեզի շատ օրեր տայ. ի՛նչ
կ'ընանք ընել. «Տէր ետ եւ Տէր էառ» կ'ըսէ Դաւիթ:

—Վախիտէ աս էֆէնտըմի պատուի է իսէ թը՝ քէ-
րէմ ու հիմմէթ անէիք՝ իւրիւնսօմէնուդ վասըթայովը
իլան մի անէիք ուր՝ թահսիլտար ուշաղի Պէյրոս աղբօր
կողակիցը աս Աստուած փոխուեցաւ, իրեք ատէտ էօք-
սիւդ վէ պիքէս մընչուկներ վէ աս մեղաւոր պէնտէնիդ
ախըրքին էրեսը մինակ ձգելով:

Խմբագիրը մտածելով որ աս մարդը գոնէ եւամ-
սեայ բաժնեգիրն մը վճարելու գէմքը չունի, սապէս կը
պատասխանէ:

—Աղէկ ամա, հիմա թէ որ ատանկ բան մը գրենք՝
կարգացողները վրանիս պիտի խնդան:

—Ի՛նչ միւճուսով տի խնաման, թախըմ մի՛ մեռնողնե-
րուն կ'սամէները ըմմէն օր ղազէթաներուն վասըթայովը
իլան կըլի իսէ, ո՛վ խնդացեր է ուր:

—Բայց այն կարգի մարդոց մահուան լուրը կու-
տանք նէ՛ անոնք ամէնքն ալ հարուստ եւ նշանաւոր
մարդիկներ են. տեսնուած բան է որ օր մը օրանց աղ-
քատի մը մահազղը լրագրաց մէջ արտատպուի:

—Անանկ է նը՝ տարին տասներկու ամիս իւրիւնսօ-
մէնէրիւդ վասըթայովը հաւատարութիւն քարոզելնիդ
ճիւլ սախթէքարութիւն է էղբ. ըմմիս ալ երկու ար-
չուն ամէլիքանով հողը չի՞ տի՞ մանինք. աղքատն ի՛նչ
է, հարուստն ի՛նչ է:

—Այդ այդպէս է, բայց կնկանդ մահը գրելով

Ի՞նչ օգուտ կըլլայ:

—Սա կ'ըլլի ուր՝ ղաղէթաները ասօր ինչ ուր գրին իսէ՛ իւշիւնճի օրը սուտ կու հանին վէ թասի՛ կ'անին՝ պէլքի կնկանս էօլիւմն ալ գրուի իսէ՛ ան ալ սուտ տի ելլէ . . .

ՎԵՐԱԿԱՆՈՒՄ

ՏՈՒՍՄ ԹԷ ՄԻՋՍԴԵՊ

Անակնկալ մը, եթէ երբէք այս բառով կրնամք սկըսիլ այն միջադէպը որ պատահած է նոր Թաղի եկեղեցւոյն մէջ:

Թաղեցի ազգայիններէն ծանօթ երիտասարդ մը ծանուցանելով Թաղ. Խորհուրդին թէ Տօքթ. . . եան խոստացած է թաղին աղքատները ձրիապէս դարմանել, խնդրեր է որ եկեղեցիի շրջապահին մէջ ի տես ժողովըրդեան պատին վրայ ազդ մը փակցուի. բնականաբար Թաղ. Խորհուրդը՝ խորհրդակցութեամբ քարոզիչ հայը սորբին, սիրով կ'ընդունի այդ առաջարկը, ըստ որում թաղին աղքատներուն օգտակար ծառայութիւն մը պիտի մատուցանէր յիշեալ բժիշկը: Երբ արդիւնքը բերկրութեամբ պիտի ողջունուէր, ահա բուն իսկ պատրանքը կուգայ տեղի տալ սոյն միջադէպին: Հակառակ տրուած խոստման ազդը կ'երեւի փողոցի պատին վրայ:

Առանց անձնական ո եւ է շահեկանութեան, լոկ թաղին ու թաղեցիներուն օգտին համար, առաջարկու երիտասարդը ի տես սոյն անակնկալին, կրկին կ'ստիպուի դիմել խորհրդարան, ուր խորհուրդին էն ժրաջան եւ որպէս թէ օրէնսգէտ մէկ անդամին կողմէ, եթէ երբէք արժան է այսպէս կոչել, կ'ընդունուի ցաւամբ եւ քաղաքացւոյնքով պնդելով թէ «այս կարգի ազգերը եկեղեցեց ըսկին մէջ չեն կրնար ընդունուիլ, օրէնքը այս է, ի՞նչ ըսել թիւգուի . . .» Կեցցէ՛ տրամաբանութիւն . . . մտածման եւ մտքի այս աստիճան հասունութիւն . . . կ'երեւի թէ գործին մէջ փորձառութիւնը ու նախկին Աղքատախնամի մատակարար պաշտօնէութիւնն է որ զինքը այսչափ օճալըներ են:

Ձերկարենք եւ գոհանանք պատմելով միայն թէ սոյն միջադէպը, բոլորովին տուամի մը հանգամանքը առած է: Կը լսենք թէ, եւ շատ ստոյգ կերպով, այդ աղնիւ երիտասարդը՝ որ հանրային օգտին ծառայել ուզած էր, քաղաքացւոյնքով քաջագործութեան արդիւնքի հետեւանքով այսօրյանկողնի կը ծառայէ բժշկական խնամքի տակ:

Ահա մեր Թաղական աղային հիանալի քաջագործութիւնը . . .

Կը խնդրեմ յարգոյ թաղեցիներէն որ երբ առկայ չենք մէջ ծրարուած թղթիկներու վրայ անուններ ներկայացուին իրենց՝ թաղականութեան հաշտարար ու փափուկ գործին ընտրելիներ որոշելու, քուէ տալէ առաջ ուսումնասիրեն ընտրելիին ՎԱՐՔԸ, ԲԱՐՔԸ, ԱՐՀԵՍՏԸ, ԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ եւ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆԸ:

Մ. ՊԵՋԱՋԵԱՆ

ՁԻԿ.ՁԱԿ

Սեղանին վրայ:

—Ո՛ւր է մատամ, կարմիր հաւկիթ չունի՞ք . . .

—Պօյան հատաւ Յուսէփի աղա:

—Պէ՛ ճանըմ աշխարհքին պօյան առինք քի . . .

—Սուտէ հայրիկ, մարա Ձատկին իրէք օրն ալ երեսը քսեց տէ հասցուց . . .

* *

Միւսիւ Օգոսէն, աս եղաւ մի եւա, Ձատկի օրով մէկ ոտքդ թէռլիկ մէկը բօթին . . .

Փորձանք, եղբայրս, փորձանք, նոր կօշիկներս շատ կը սխմեն կոր . . .

* *

Պարոն Երուանդ փողկապնիդ շատ չիքէ, կը շնորհաւորեմ . . ., լաւ ճաշակ ունիք եղեր այր եւ կին, ճիշտ այդ խումաշէն ֆիստան մըն ալ ձեր տիկնոջ վրայ տեսայ . . .

* *

Ձա՛թ . . . չա՛թ . . .

—Ո՛վ է ան:

—Հացագործն է հանրմ:

—Էֆէնաին հիւանդ է քանի մը օր վերջը եկուր:

—Հասկցայ հանրմ, սիրտէն մեռ ելին օրը կուգամ:

* *

—Հայրիկ այս Ձատկին պէ՛տէն չեկաւ:

—Այս տարի հախ չունի գալու տղաս . . . Գիշերները թախտապիթին չքնանալով, տունը ես պէքճուլ թիւն կ'ընեմ կոր տիոր լուս:

* *

—Քա տուտո՛ւ . . . ինչո՞ւ կ'նիկները կանուխ ժամ կ'երթան եւ առաջ կ'անշնին . . .

—Ետի կեցողներուն ֆիստան եւ սիւս ցուցնելու համար աղջիկս:

* *

—Հայրիկս ի՞նչու կ'երակի օրերը տունը չի կենար . . .

—Էսնաֆ միտաֆիրները ռաստ չի գան տէյի . . .

—Էսնաֆ միտաֆիրները որո՞նք են մամա:

—Հաճի պախալը, ուստա խառապը, միւսիւ խունտուռաճին, եւ պարոն էքմէքճին:

* *

—Տուտո՛ւ . . . բօթիկներս բերա՞ւ . . .

—Ո՛չ:

—Լաթե՛րս . . .

—Ո՛չ:

—Յէ՛սս . . .

—Տահա չի բերաւ եսվրում:

—Բայց տուտուս անոնց ամէնուն ալ բէհ տուած էի:

—Ան փարաները առջի պարտքերուդ սեպած են տղաս . . .

Վ. Փ.

ՆԿԱՐՆԵՐ

ԱՄՍՈՒԱՆ ՄԸ ՆՈՐ ՀԱՐՍ ՈՒ ՓԵՍԱՑ

—Թագուորիկ աղա, այս իրիկուն վերադարձիդ, աշխատանքներդ պահելու համար, ինծի պզտիկ պայուսակ մը տու։

—Շատ աղէկ, սիրունիկս։

—Կեցիր, մի՛ երթար, հետս օժիտ բերած պէտքէն ամէն օր չի հագնուիր։ պարզ տեսակէն պէտքէն մը կ'ուզեմ։

—Է՛հ... բան մը... կ'ընենք։

—Հա՛... աղէկ միտքս եկաւ, վարի սենեակին վարագոյրները պատմաբան ըլլալուն տգեղ կ'երեւան կոր, թօփ մը ձեռմակ առնելու ես որ Ձատկէն ետքը վարագոյրները փոխուին։

—Կ'առնենք։

—Կեցիր, պիտի մոռնայի, մեր շահաւէրէն համար բոլորէն ֆիստանցու մը պիտի առնես։ հարս եկած օրէս խոստացած եմ, սուղ տեսակէն չըլլայ։

—Աղէկ... կ'ըլլայ։

—Կ'ուզես նէ՛ մատդ կապեմ որ չի մոռնաս։

—Ձէ՛, չեմ մոռնար։ ո՛րքան ուշ մնացի։

—Ինծի նայէ՛, ես ալ նոր բանթօֆ մը կ'ուզեմ։

—Շատ աղէկ, շատ աղէկ, իրիկուն եղաւ մենք տահա շուկայ պիտի երթանք եւ...։

—Կ'երթաս, դեռ չի լմնցուցի, վերի պզտիկ սենեակին համար ֆէնտէլ մը եւ հայելի մը պէտք է։ անպատճառ այսօր առնելով, միւս ապսպրածներուն հետ իրիկուն զրկես։

—Քեզի բան մը ըսե՛մ սիրունիկս, ֆէնտէլ ու հայելին եւ միւս ապսպրածներդ ամէնքն ալ յատուկ բարեւրներ են եւ «այս գիշեր չենք կրնար գալ» ըսելով ներողութիւն խնդրեր են։

—Տէր ողորմեա, ատ ի՞նչ տղայական խօսք է։ միթէ կարասին կը խօսի։

—Մի՛ գարմանար, հոգիս, երբեմն երեսս չի բռնէ նէ՛ իմ տեղս անոնք կը խօսին։

* * *

Մեծ պահոց մէջ կիրակի օր մը, եկեղեցւոյ մը աւագերէցը քարոզին մէջ սխալելով, «Յիսուս 5000 հացով հինգ մարդ կշտացուց» ըսաւ։ Ձայնաւոր վարժապետը որ դասին մէջ անոր մօտը լնստած էր, «Հինգ հազար հացով հինգ մարդ ես ալ կրնամ կշտացնել» ըսաւ։ անանկ ձայնով մը որ մինակ աւագերէցը ու դասին մէջ գտնուող մէկ քանի անձինք իմացան եւ սկսաւ ծիծաղել։ Աւագերէցը նոյն օրը իրիկուն ժամուն ուղելով առտուն քարոզին սխալը շուրջ, ծանուցումի ելաւ ու գոչեց. «Յիսուս հինգ հացով 5000 մարդ կշտացուց»։ յետոյ ձայնաւոր վարժապետին դառնալով գոռոզութեամբ հալցուց. «Պարո՛ն, աս ալ կրնա՞ս ընել»։

—Այո՛, պատասխանեց պատրաստաբան դպրապետը, առտուն քարոզիդ մնացորդներովը։

«ԾԱՂԻԿ»Ի ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ

ՊԱՐՏԻՉԱԿ, 17 Ապրիլ. — Այսօր մինչեւ իրիկուն գանձապետին խանութին շուրջը դեղերով վարժապետներու լէգէոնը, գիշերուն ժամը Յին հաղիւ կրցաւ 50 տրամ խաշէր պանիր եւ 20 փարայի աղի ձուկ առնել ու իւրաքանչիւր դասատուի բաժնել, ասոնք ալ Ձատիկ ըլլալուն համար է։ փա՛ռք տանք տէրջը որ գանձապետ կ'ընեն։ ... սլախա՛լ ծնած է։

18 Ապրիլ. — Ձատկի առաւօտ։ Նորութիւն մը, որ պակաս էր։ Այս առաւօտ պատարագի արարողութիւնը... արմնիքով կատարեցինք, հեշտալո՛ւր, քաղցրալո՛ւր, անլո՛ւր, լո՛ւր, Բարի՛ եկար, հաղա՛ր բարով, պարո՛ն արմօնիք, դո՛ւն ալ իմերջապէ՛ս Ս. Յակոբ եկեղեցիէն ներս մտնել յաջողեցար։ տիրացո՛ւ դպրապետը պէ՛տք ունէր քեզի, այնպէս չէ՛. հա՛, հա՛, հա՛։

18 Ապրիլ. — Աւանդական թապալիսը նորէ՛ն չըջագալի սկսաւ... տէրպապաներուն եւ ժամուն օրհնածներուն ոտքով, ներսը, դուրսը, տաճարին մէջ, շուկային մէջ. այդ չըջագալով թապալիսներուն ի տես ժողովուրդին ճակատէն քրտինք մը կ'անցնի ու զովանալու համար... սրճարան կը վազէ։ բայց հոն ալ թապալի կ'ուրէ։ Ի՞նչ ընէ. ուղղակի կ'շտապէ լուսադիւր կամ գերեզման եւ կամ վարի-կալերը, օրուան վրօսաւեղիները, «այդ չըջուն թապալիսները հոն ալ ետեւէս չալտի վազեն եա՛» խորհելով։

18 Ապրիլ. — «Ձատկին վարի-կալերը — կ'ըլլայ աղջկանց պագար», հիմա այս խաղին կտործին է որ կը թրթռայ ամէ՛ն անոնց շրթունքին վրայ, որոնք կալերը կը դիմեն, ե ուր կայ հոծ բազմութիւն մը... նշանածներու։

19 Ապրիլ. — Ձատկուն ի տօնի օրերու խաղին եւ վրօսանքի հոսանքը այսօր աւելի դարկ մը ստացած է։ բարի մայրեր ու պառաւներ իրենց սիրելիներուն վրայ լալու կ'երթան այս մեռելոցի առտուն, մինչդեռ չիքերդ վրօսաւալներու մէջ կը փնտռեն իրենցները, վախնալով որ կը կորսուին։ տէր խանդունք, տէրտ մընէ՛ք նշանածնիդ չեն փախիր, շատ ալ մի՛ խմէք հոն։

ՄԱԳԻՐԻԻԻԻԻ, 21 Ապրիլ. — Եկեղեցապատկան կալուածներու գանձուած վարձքը, վերստին գանձուելու վրայ է խոշոր փորիկ կուսեանէն։

ՍԿԻՐՏԱՐ, 22 Ապրիլ. — Տըրսէվէլին իլահը գտնուեցաւ մանրամասնութիւնք նամակով։

Կ. Պոլիս, Զիւլայիլլի խան քիւ 18

Տպագրական ամէն տեսակ դուրծեր վուժով եւ խնամքով կը կատարուին։ Չափաւոր գին։

Դաւառներէ յանձնարարութիւնք պէտք է ուղղուին թերթիս Տնօրէնութեան։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարք Հայրը Զատիկի Բ. օրը ընդունեց ազգային պաշտօնական մարմիններու շնորհաւորական այցելութիւնները Զատիկի տօնին առթիւ :

Մայր դիւանի կողմէ՝ ատենադպիր Յակոբ Էֆ. Գուրգէն բանախօսութիւն մը արտասանելով շնորհաւորեց Ս. Պատրիարք Հայրը, և աւելցուց. «կը զգանք թէ հանրային խղճին մէջ վաղ իսկ սէր և համակրութիւն գրուած է Ձեր անունն, իբրեւ անուն Պատրիարքի՝ որ աշխատութեան մարմնացում իսկ է, ջանադիր՝ վարչական գործոց բարւոք ուղղութեան, յարարթուն պահապան հայ. առաքելական եկեղեցւոյ աւանդութեանց և անյեղլի սկզբանց, ինամածու որբոց և կարօտելոց, որպէս և իմաստուն միջնորդ ընդ մէջ կայս. կառավարութեան և Հայ ազգին» :

Յեանոյ ի դիմաց քաղ. ժողովոյ եռասփեան Տիգրան էֆ. Զատկական տօնին առթիւ շնորհակալութիւններ ուղղեց Ս. Պատրիարք Հօր և այս առթիւ ընդհանուր ակնարկ մը նետելով Վարչութեան երկամեայ պաշտօնավարութեան վրայ, ըսաւ. «Մէյն ամէն խնդիրները որոնք մեր սեղանին վրայ դրուեցան, խղճի մօտք և մեր կարողութեան չափով ջանացինք որ աղգին փափաքանաց հոմաճայն յաճում մը ստանան» :

Ս. Պատրիարք Հայրը շատ գեղեցիկ ու պարզ
կերպով պատասխանեց այս երկու բանախօսու-
թիւններուն, տեսակ մը համարատուութիւնն ը-
նելով Ծնունդէն մինչեւ Զատիկ կատարուած գոր-
ծաւնութիւններուն և իրաց վիճակին վրայ։ Ս.
Պատրիարք Հայրը գոհունակութիւն յայտնեց
վարչութեան, տեսուչ խորհուրդներուն գաւառա-
յին վարչութեանց, թաղական խորհրդոց և հո-
գաբարձութեանց պաշտօնավարութեանց համար,
յետոյ բարեմաղթութիւններ ըրաւ Վեհ. Սուլթա-
նին արեւշատութեանը։

— Ս. Պատրիարք Հայրը ընկերակցութեամբ
Արփնական ժողովոյ երկու ատենապետ Սրբազան
ներուն, Պատրիարքական փոխանորդ Սրբազանին,
Տ. Աղան վարդապետին և Գաղ. ժողովոյ անդամ-
ներէն Եուսուֆեան Տիգրան Չայեան Էլիաս, Տէ-
միրճիպաշեան Սեպուհ և Տէր Ներսէսեան Տիգրան
Էֆնսերու Զատկին Գ. օրը ժամը Տին Ֆէնէրի Պատ-
րիարքարանը երթալով, Յունաց Ս. Պատրիարքին
Զատկական Հորհաւորական այցելութիւն տուաւ։
Կէս ժամուան սիրայիր տեսակցութենէ մը ետքը

Ս. Պատրիարք Հայրը առաջնորդութեամբ 10ի չափ
Յոյն վարդապետներու և խառն ժողովին անդամ-
ներուն եկեղեցի իջաւ և ի ներկայութեան խուռն
բազմութեան հակիրճ պլ զգլու բանախօսութիւն
մը ըրաւ բնաբան ունենալով «Քրիստոս յարեաւ
ի մեռելոց Ձեզ և Մեզ մեծ աւետիս» : Ն. Սըր-
բազնութիւն իր հետեւորդներով Ֆէնէրի Պատ-
րիարքարանէն մեկնելով, Օրթադիւղ Պուլկարաց
Ս. Իկգարքին շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ :

U U Z

ԳԵՐԵՐԶ. Տ. ԱԶԱՐԵՍՆ ՊԱՏՐԻԱՐԻՒՄ

Հայ Հռոմէականաց Տ. Ազարեան Պատրիարքը որ տասնեւհինգ օրէ ի վեր թուքտտապէ կը տառապէր երկուշաբթի գիշեր կնքեց իր մահկանացուն :

Տ. Ազարեան Պատրիարքի մարմինը զմուսուե-
լով՝ եկեղեցական զգեստով ի ցոյց դրուած է Սա-
քըզ Աղաճի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն մէջ, ի
տես հասարակութեան: Յուզարկաւորութիւնը պի-
տի կատարուի վաղը:

Առաւօտուն Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն մէջ ձայնաւոր պատարագ պիտի մատուցանէ պատարարական փոխանորդ Տ.Աւետիս Արքեպիսկոպոս Արփիարեան որ հայ հռոմէական հասարակութեան վարչական օրինաց համաձայն մինչեւ որ Տ. Ազարեան Պատրիարքին յաջորդը ընտրուի, Տեղապահութեան պաշտօնը պիտի վարէ և որ ստանձնած է արդէն նոյն պաշտօնը։ Պատարագի աւարտումէն վերջը դամբանականը խօսուելով, դագաղը հանդիսաւոր թափօրով Ս. Յովհան Ոսկեբերան եկեղեցին պիտի փոխադրուի ուր մեռելական արարողութիւնները կատարուելէ ետքը, դագաղը վերստին պիտի փոխադրուի Ս. Աստուածածին եկեղեցին ուրուն տաճարին ներքեւ դռնուած դամբարանին մէջ պիտի ամփոփուի Տ. Ազարեան Պատրիարքի մարմինը ըստ բազմանոց հայ հռոմէական հասարակութեան

Այվազեան էֆէնտի Իզմիրէն ալ շրկած է մեզ
իր նամբու ճօքերը, բայց տեղւոյ անձկութեան
պատճառաւ ստիպուած ենք յաջորդ թերթով հրա-
տարակել:

ԹԱՇՃԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Բերա Մեծ Փողոց քիւ 308 Քոնֆորսիայի դիմաց

Պատիւ ունին ծանուցանել իրենց բազմաթիւ յաճախորդաց թէ իրենց վաճառատունը վերստին բացուած է, միեւնոյն տեղը, ուր կը ծախուին ըստ առաջնոյն կանանց շրջագրեստի համար ամեն տեսակ պիտոյք, Տոպլեր, կոճակ, ալիքներ, ժապաւէն, ժանեակ, եւայլն եւայլն, ու կանանց արդուզարդի վերաբերեալ իրեղէններ, Բարիդի առաջնակարգ գործարաններէ պատրաստուած: Այս վաճառատուն իր 25 տարուան յարատեւութեամբ արդէն արգոյ յաճախորդաց վստահութիւնը գրաւած ըլլալով աւելորդ կը համարուի կրկին յանձնարարել:

Է Ք Ի Թ Ա Պ Լ

[ՄԻԱՅՆԱԼ ՆԱՀԱՆԴԱՅ]

ԱՇԽԱՐՀԻՍ ԷՆ ՀԶՕՐ

Կենաց Ապահովագրական Ընկ.

ԵՐԱՇԽԱՐՀՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԴԼՈՒԻՆ Է

1 Միլիառ 227 միլիոն Ֆրանկ

ՆԵՐԿԱՅԱՅՈՒՑԻՑ Կ. ՊՕԼՍՈՑ

ԴԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

ԳՐԱՏՈՒՆ Զ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Ձագմագնըլար, Վալիսէ խան

Բառգիրք Անգլ.-Հայ. Վ. Յ. Յակոբեան, դին քառ-դոնէ 54, ընտիր լաթիկով 60, ընտիր թղթով 108 : Գաւառական կարօտ դպրոցաց դեղէ 30% :

Բառգիրք Հայ-Գաղղ. Ն. Տէմիրճեան, գրքին ետեւը յատուկ անուանց բառերը զգալի քառգոնէ 15, լաթակազմ 17% : Կարօտ դպրոցաց ծանուցիչ :

Պէտք ունեցողներն ուղղակի գրատուին յիմեւ պարտին :

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԵՐ

Բաց ի հայ եւ հայատու ծանուցանել բազմաթիւ վէպերէ, գրատան մէջ կը գտնուին շուրջ 200-ի, եւ այլ բազմաթիւ երեւելի հեղինակաց գրքեր, հանդէսներ, ամէն տեսակ դասագրքեր, մանկավարժական պատկերազարդ գրքեր: Ուսուցիչը, ուսուցչուհի, գրասէրը կը հրաւիրուին այցել եւ օգտուիլ առիթէն:

Թէ վաճառելի եւ թէ վարձու գրոց պայմանք մատչելի են ամէն քսակի:

Դրատունը բաց է ամէն օր, եւ պատրաստ ամէն ետեւ յանձնարարութիւն կատարելու, եթէ փոխադէքը անխիղ է :

[Հաստատեալ յամին 1852]

ՏՔՐ. Ս. ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Թիւ 396, Մեծ - Փողոց Բերա

(Եանիի Դարեջրատան վրայի յարկը - Ֆիլդ Զըպուգ-Ֆեանց դէմ)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենա-սաստիկ ցաւած աղաներն մէկ անգամէն կը լեցուին, ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ :

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական աղաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ծեւաւորութիւն ըստ տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ:

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու, եւ ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամ-նահանուկ իւն :

Յ. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէս օր), ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղին :

Ա Զ Դ

Այս անգամ կը վաճառուին մեծ ու փոքր քանակութեամբ Աղգ. Հիւանդանոցի սեպհա-կան մաքառա դերձաններն հնարիչ Մեարդպոլիչի գրա-սենեակն օրի Կ. Պոլիս Սուլ-թան Համամ Խզմիրլի-Օղլու խան թիւ 10:

Այս առթիւ կը խնդրուի Արգոյ հասարակութեան օր

փութան փորձել այս դերձաններն: Փորձառու եւ մասնագէտ անձինք հաստատած են առաւելութիւնը հրապարակի վրայ գտնուած առաջնակարգ դերձաններէն:

Փորձեցէք եւ անմիջապէս պիտի տեսնէք առաւելութիւնը:

Եւ միանգամայն օգնած պիտի ըլլաք Ս. Փրկչի Աղգ. Հիւանդանոցի հարկւրաւոր խեղճ եւ անկար պատրաստելոյ:

Բաժանորդագրութիւն [կանխիկ]

Պոլիս եւ Գաւառներ Տրկն. 50, Վեղմա 25, Եռմա 15 դշ-Օտար երկիրներ » 12, » 6, » 3 ֆր
Դրամի տեղ բօսթայի բուլ ալ կ'ընդունուի Գաւառներէն: Թղթատարի ծախքը մեր վրայ է:

ԾԱՂԻԿԻ Խմբագրութեան եւ Վարչութեան վերաբերեալ ամէն գրութիւնք պէտք է ուղղուին Առ:

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՏԷՕՔՄԷՃԵԱՆ

ՏՆՕՐԷՆ ԾԱՂԻԿ ԵԱԲԱԹԵՐԹԻ

Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Արտօնատէր Ա. ՍԱՔՈՅՆԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊԻՊԷՐԵԱՆ

Զիւմպիլիլ խան միջնայարկ Թիւ 18